Wi Carl then Nijonde medh Gudz nådhe, Sweriges, Göthes, Wendes ... At ändoch wij ifrå then tijdh thenne Feigde ...

WJ Carl then Nijonde medh Gudz nådhe/ Sweriges/ Göthes/
Wendes/ Finnars/ Carelers/ Lappers j Norlanden/ the Caijaners/ och Esthers j Lifland &c. Konung.

Göre wetterligit/ At ändoch wij ifrå then tijdh thenne Feigde emellan Swerige och Påland först begyntes / hafwe oss på thet högste winlagt och beflijtet/ Såsom och alle Christelige och loflige medhel föreslagit och brukat/ at thet hadhe mått komma til förlijkning och eenigheet thenne begge Konungerijker Swerige och Påland emellan. Och hafwe wij sampt Sweriges Rijkes Rådh och Ständer/icke allenast medh wåre skrifwelser ther om besökt Konungen j Påland/ och thet Polenske Rådhet och Ständer/ vthan wij hafwe och bidit fremmande Konungar/ Chur och Furstar vthan Rijkes / wåre förwanter / Swågrar och godhe wänner/ at the sigh vthi saken läggia wille: Såsom och nw vthi thette åhr förskicket wåre Sendebudh til Lifland/ som wore/ the Edle/ Wälborne/Wälbördige och Höghlärde/ Her Magnus Brahe/ Grefwe til Wisingzborgh och Frijherre til Ridboholm och Arholmen / Sweriges Rijkes Rådh och Marsk / Her Nils Bielke Frijherre til Salestadh / Sweriges Rijkes Rådh / Mester Peder Kenicius Biscop j Strengnäs / Mester Lars Paulinus Biscop j Schara / Otto Mörner Stadthållare på Åbo/ och Philip Skeding Stadthållare på Narfwen/ hwilke ther vthi någre weker hafwe legat och förwäntat/ at the medh the Påler skulle komma til handels. Men thet hafwer alt warit förgäfwes. Ty the Påler hafwe sigh vthi ingen handel medh them welet inlåte/ey heller någhre loflige Fridzmedhel wedhertaga/ vthan wåre Sendebudh hafwe måst medh oförrättadhe saker draga tilbake igen. Hwarföre/ medhan man icke kan komma medh them til fridh/vthan som the medh theres Konung hafwe thette krijgh vthi oträngde mål först begynt / så äre the nw så höghfärdige blefne / efter the någhre gånger vthi marken / meere igenom förrädherij och wåre eignes blödigheet / än theres mandom hafwe haft lycka / at the nw täncke krijget wijdare til at fulfölia / Gudh gifwe hwadh Fridzmedhel man och tilbiuder: Therföre så måste wij tagha Gudh til hielp/ hwilken wij wisserligen wette/at han oss bijstånd görandes warder/ bådhe för wår rättferdige saak skull / såsom och efter wij alle Christelige medhel hafwe föreslagit/ och see til på hwadh sätt wij kunne göra wåre Fiender mootstånd / och oss emoot theres wåldsamme tilnödningar förswara. Och ändoch på sidst hållne Rijkzdagh vthi Norköping/war bewilliet een wiß hielp vthi Penningar til at vthföra krijget medh emoot the Påler/ Nembligen/at hwar fulsetten Skatte och Cronebonde skulle vthgöra om åhret Tree Daler/ och hwar Frälsisbonde Tije Marck / hwilken hielp och Vndersåterne alt sedhan mestedels vthgiordt hafwe/ therföre wij them nådheligen betacke/ Och förthenskull icke borde / at man them om någhon yterligare hielp skulle anmoda/ för än the på en almenneligh Rijkzdagh hadhe ther til bewiliet. Dochlijkwäl / althenstund wij medh wårt elskelige Rijkes Rådh/ som här hoos oss på thenne tijdh hafwe tilstädes warit / hafwe tagit saken j betänckiande/ och befinne/ at til at vnderhålla Rijksens Befästningar och Krijgzfolcket medh / wil än ytermeere hielp behöfwes : Och ther man skulle vthskrifwa en almenneligh Rijkzdagh/ och kalla Rijksens Ständer tilhope/ då wille thet falla förlångsampt / och wara Vndersåterne än wijdare til tunge/ medh them som samme Rijkzdagh besökia skulle: Therföre så hafwe wij medh wårt elskelige Rijkes Rådh för gott anseedt/ at een ringe hielp måtte läggias opå/ och någre godhe Män vthi alle Landzändar sändas/ som Vndersåterne om thenne lägenheet kunne gifwa tilkenne/ och medh them om samme hielp handla / at the then vthgöra wele. Och hafwe wij förthenskull opålagdt och befalet oss elskelige

at the medh Vndersåterne vthi ther om handla skole. Och efter wij förnimme / at en part af Vndersåterne thär nedhre j Landzändan icke hafwe någon synnerlig Åhrswerst j thette åhr hast/ så at the kunne/ såsom vthi the Landzändar ther någen ymnigheet på Säden är blefwen / hafwa rådh at vthgöra Spannemål: Så skole the medh Vndersåterne handla/ at the som icke hafwe rådh at vthgöra af hwart fulgerdz heman Een Tynna Rogh eller Malt/ såsom här vppe är vppålagdt / at the tå wele vthgöra af hwart fulgerdz heman / Smör Ett Lispund / eller och Ost halft annat Lispund/ eller och een gill Oxehudh. Theslijkest at hwar Präst wil vthgöra för hwarie Sextije Fyre bönder som han vthi Gället hafwer/ antingen Otta Tynnor Rogh eller Malt/ eller och Smör Otta Lispund/ eller ost Tolf Lispund/ eller och Otta gille Oxehuder. Och skole räknes vthi thenne hielp twå halfwe emoot en heel / och twå Frälsis emoot en Skatte eller Cronebonde/ och fyre Crone/ och Otte Frälsis Torpare emoot en heel Skatte och Cronebonde. Och skal ibland thenne hielp icke blifwa räknat Månedz hielpen / som bör vthgå j Penningar / Såsom och icke heller then hielp som Vndersåterne hafwe godhwilligen vthlofwat / at vthgöra til at vnderhålla thet fremmande Krijgzfolcket medh/ som här vthi Rijket äre förlagde. Begäre förthenskuld af Vndersåterne vthi för:te Landzände / at the wele late sigh godhwillige befinna/ samme hielp at vthgöra/ och then til the orter late komma/ som wåre Befalningzmän them tilsäijandes warde. Wij wele ther emoot förskona them j thette åhr för all vthskrifning / Såsom och elliest vthi alle måtto wetta theres gagn och bäste / thet måste oss mögeligit är/ och så wijdt Gudh oss nådhen förlänandes warder. Af Stockholm / then 3. Januarij/ Ahr &c. 1609.

Carolus.

SOT // Utbrutna ligg. fol. extra stort format / Kungl. förordningar / Exemplar B

Tillkomstår 1609
Digitaliserad år 2016

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

WI Carl then Nijonde medh Gudz nådhe/ Sweriges/ Göthes/ Wendes/ Finnars/ Carelers/ Lappers j Norlanden/ the Caijaners/ och Esthers j Lifland &c. Konung.

Göre wetterligit/ At ändoch wij ifrå then tijdh thenne Feigde emellan Swerige och Påland först begyntes / hafwe oss på thet högste winlagt och beflijtet/ Såsom och alle Christelige och loflige medhel föreslagit och bruket/ at thet hadhe mått komma til förlijkning och eenigheet thenne begge Konungerijker Swerige och Påland emellan. Och hafwe wij sampt Sweriges Rijkes Rådh och Ständer/ icke allenast medh wåre skrifwelser ther om besökt Konungen j Påland/ och thet Polenske Rådhet och Ständer/ vthan wij hafwe och bidit fremmande Konungar/ Chur och Furstar vthan Rijkes / wåre förwanter / Swågrer och godhe wänner/ at the sigh vthi saken läggia wille: Såsom och nw vthi thette åhr förskicket wåre Sendebudh til Lifland/ som wore/ the Edle/ Wälborne/ Wälbördige och Höghlärde/ Her Magnus Brahe/ Grefwe til Wisingzborgh och Frijherre til Ridboholm och Arholmen / Sweriges Rijkes Rådh och Marsk / Her Nils Bielke Frijherre til Salestadh / Sweriges Rijkes Rådh / Mester Peder Kenicius Biscop j Strengnäs / Mester Lars Paulinus Biscop j Schara / Otto Mörner Stådthållare på Åbo/ och Philip Skeding Stådthållare på Narfwen/ hwilke ther vthi någre wekor hafwe legat och förwäntat/ at the medh the Påler skulle komma til handels. Men thet hafwer alt warit förgäfwes. Ty the Påler hafwe sigh vthi ingen handel medh them welet inlåte/ ey heller någhre loflige Fridzmedhel wedhertaga/ vthan wåre Sendebudh hafwe måst medh oförrättadhe saker draga tilbake igen. Hwarföre/ medhan man icke kan komma medh them til fridh/ vthan som the medh theres Konung hafwe thette krijgh vthi oträngde mål först begynt / så äre the nw så höghfärdige blefne / efter the någhre gånger vthi marken / meere igenom förrädherij och wåre eignes blödigheet / än theres mandom hafwe haft lycka / at the nw täncke krijget wijdare til at fulfölia / Gudh gifwe hwadh Fridzmedhel man och tilbiuder: Therföre så måste wij tagha Gudh til hielp/ hwilken wij wisserligen wette/ at han oss bijstånd görandes warder/ bådhe för wår rättferdige saak skull / såsom och efter wij alle Christelige medhel hafwe föreslagit/ och see til på hwadh sätt wij kunne göra wåre Fiender mootstånd / och oss emoot theres wåldsamme tilnödningar förswara. Och ändoch på sidst hålldne Rijkzdagh vthi Norköping/ war bewilliet een wiß hielp vthi Penningar til at vthföra krijget medh emoot the Påler/ Nembligen/ at hwar fulsetten Skatte och Cronebonde skulle vthgöra om åhret Tree Daler/ och hwar Frälsisbonde Tije Marck / hwilken hielp och Vndersåterne alt sedhan mestedels vthgiordt hafwe/ therföre wij them nådheligen betacke/ Och förthenskull icke borde / at man them om någhon yterligare hielp skulle anmoda/ för än the på en almenneligh Rijkzdagh hadhe ther til bewiliet. Dochlijkwäl / althenstund wij medh wårt elskelige Rijkes Rådh/ som här hoos oss på thenne tijdh hafwe tilstädes warit / hafwe tagit saken j betänckiande/ och befinne/ at til at vnderhålla Rijksens Befästningar och Krijgzfolcket medh / wil än ytermeere hielp behöfwes: Och ther man skulle vthskrifwa en almenneligh Rijkzdagh/ och kalla Rijksens Ständer tilhope/ då wille thet falla förlångsampt / och wara Vndersåterne än wijdare til tunge/ medh them som samme Rijkzdagh besökia skulle: Therföre så hafwe wij medh wårt elskelige Rijkes Rådh för gott anseedt/ at een ringe hielp mätte läggias opå/ och någre godhe Män vthi alle Landzändar sändas/ som Vndersåterne om thenne lågenheet kunne gifwa tilkenne/ och medh them om samme hielp handla / at the then vthgöra wele. Och hafwe wij förthenskull opålagdt och befalet oss elskelige

at the medh Vndersåterne vthi   ther om handla skole. Och efter wij förnimme / at en part af Vndersåterne thär nedhre j Landzändan icke hafwe någon synnerlig Åhrswexst j thette åhr haft/ så at the kunne/ såsom vthi the Landzändar ther någen ymnigheet på Säden är blefwen / hafwa rådh at vthgöra Spannemål: Så skole the medh Vndersåterne handla/ at the som icke hafwe rådh at vthgöra af hwart fulgerdz heman Een Tynna Rogh eller Malt/ såsom här vppe är vppålagdt / at the tå wele vthgöra af hwart fulgerdz heman / Smör Ett Lispund / eller och Ost halft annat Lispund/ eller och een gill Oxehudh. Theslijkest at hwar Präst wil vthgöra för hwarie Sextije Fyre bönder som han vthi Gället hafwer/ antingen Otta Tynnor Rogh eller Malt/ eller och Smör Otta Lispund/ eller ost Tolf Lispund/ eller och Otta gille Oxehuder. Och skole räknes vthi thenne hielp twå halfwe emoot en heel / och twå Frälsis emoot en Skatte eller Cronebonde/ och fyre Crone/ och Otte Frälsis Torpare emoot en heel Skatte och Cronebonde. Och skal ibland thenne hielp icke blifwa räknat Månedz hielpen / som bör vthgå j Penningar / Såsom och icke heller then hielp som Vndersåterne hafwe godhwilligen vthlofwat / at vthgöra til at vnderhålla thet fremmande Krijgzfolcket medh/ som här vthi Rijket äre förlagde. Begäre förthenskuld af Vndersåterne vthi för:te Landzände / at the wele late sigh godhwillige befinna/ samme hielp at vthgöra/ och then til the orter late komma/ som wåre Befalningzmän them tilsäijandes warde. Wij wele ther emoot förskona them j thette åhr för all vthskrifning / Såsom och elliest vthi alle måtto wetta theres gagn och bäste / thet måste oss mögeligit är/ och så wijdt Gudh oss nådhen förlänandes warder. Af Stockholm / then 3. Januarij/ Åhr &c. 1609.

Carolus.

1609 3/1 var 6
NB
122
helt o hållet omsatt
uppl. 6

Patent Om een Hielp till thet Polniske Krigetz Utförande